

WBDBO winkelruit na verwijderen sprinkler

Advies 1704

Trefwoorden: Bouwbesluit 2012, NEN 6068, winkelfunctie, gelijkwaardigheid, handhaving, rechteks verkregen niveau, bestaande bouw, WBDBO, verbouw, sprinkler

Datum: 14 april 2017

Status: Definitief

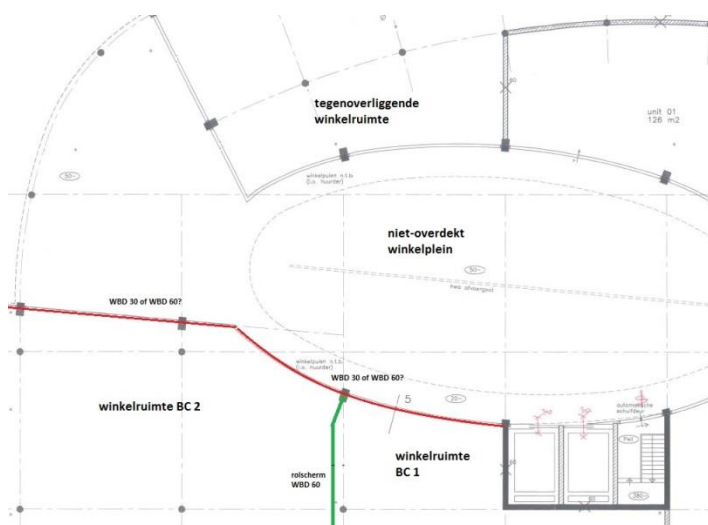
■ Beschrijving

Een supermarkt ligt aan een niet-overdekt winkelpleintje met brede betonnen luifels en geflankeerd door aansluitende overdekte delen. De winkelruimte maakt onderdeel uit van een gebouwcomplex waarin op de begane grond winkels zijn opgenomen en waar boven een tweede maaiveld is gemaakt waarop zich een woongebouw bevindt. De rooilijn van het woongebouw ligt ver terug ten opzichte van het niet overdekte winkelplein op de begane grond waardoor de kans op brandoverslag vanuit de gevels van de winkelruimtes naar het woongebouw erboven nihil is. De draagconstructie van het woongebouw bevindt zich gedeeltelijk in de winkelruimte.

De bouw van het complex is in 1992 vergund. De winkelruimte van de supermarkt heeft een vloeroppervlakte van ca. 1844 m². Indertijd is hierin een sprinklerinstallatie toegepast die langs de glazen gevel was voorzien van gevelsprinklerkoppen waarmee, zonder toepassing van brandwerend glas, een 60 minuten WBDBO gerealiseerd kon worden naar de tegenoverliggende winkelruimte die zich op een kortste afstand van 6,17 m bevindt. De winkelruit van deze tegenoverliggende winkelruimte is ook als niet-brandwerend uitgevoerd.

1 / 7

Inmiddels is er een nieuwe eigenaar van de supermarkt en deze heeft besloten de sprinklerinstallatie te verwijderen en een 60 minuten brandwerende (WBDBO) compartimentering in de winkel te realiseren m.b.v. brandwerende rolschermen. Hierdoor zijn er geen brandcompartimenten > 1.000 m² meer.

Figuur 1 Deelplattegrond met winkelruimte verdeeld in brandcompartiment 1 (BC1) en 2 (BC2)

WBDBO winkelruit na verwijderen sprinkler

Advies 1704

In de vergunningaanvraag voor de verbouwing was aangegeven dat ook de gehele gevel als 'brandscheiding 60 minuten WBDBO' zou worden uitgevoerd (de adviescommissie neemt aan dat hiermee 60 minuten brandwerendheid is bedoeld). Bij inspectie bleek de oorspronkelijke niet-brandwerend uitgevoerde winkelruit na de verbouwing niet vervangen te zijn. Daarop heeft de eigenaar een brandoverslagberekening laten maken om aan te tonen dat met de huidige situatie in een WBDBO \geq 30 minuten is voorzien.

De gemeente is van mening dat door het verwijderen van de sprinklerinstallatie, zonder de glazen winkelpui naar een brandwerendheid van 60 minuten te brengen, het rechtens verkregen niveau verlaagd wordt. Dit is niet toegestaan conform artikel 1.3 tweede lid van het Bouwbesluit 2012. De gemeente eist daarom dat de winkeleigenaar de glazen winkelpui vervangt voor een brandwerende scheidingsconstructie met een WBDBO \geq 60 minuten. De brandveiligheidsadviseur van de winkeleigenaar is van mening dat zowel aan de eisen voor verbouw als die voor nieuwbouw is voldaan en dat de bestaande glazen winkelpui met een WBDBO \geq 30 minuten volstaat.

Adviesvraag

Welke specifieke brandwerendheid WBDBO is hier voor de glazen winkelpui van de supermarkt van toepassing op basis van verbouw / rechtens verkregen niveau?

Standpunt belanghebbende

2 / 7

Referentie veiligheidsniveau

Voor het complex is een bouwaanvraag ingediend in 1992. De brandscheidingen op de bouwvergunningstekeningen zijn 60 minuten WBDBO opgetekend. Vanwege de gewenste vergrote uitvoering van het compartiment van de supermarkt is aldaar een gelijkwaardigheid toegepast. De gelijkwaardigheid is ingevuld door gebruik te maken van een partiële (automatische) sprinklerinstallatie. Voor de partiële sprinklerinstallatie is een 30 minuten WBDBO vereist. Deze invulling maakte het mogelijk binnen de 30 minuten WBDBO-scheiding een vergroot compartiment te realiseren. Overslag vanuit de supermarkt kon vanwege de aanwezigheid van de sprinklerinstallatie niet plaatsvinden.

Wijziging uitvoering veiligheidsniveau

In de bouwaanvraag van de verbouwing in juli 2014 is voorgesteld de aanwezige sprinklerinstallatie te verwijderen in de supermarkt. Daaropvolgend is voorgesteld de winkelfunctie in te delen in afzonderlijke brandcompartimenten welke 60 minuten zijn gescheiden middels brandrolschermen. Reden daarvoor is om te kunnen voldoen aan de eisen vanuit het Bouwbesluit dat de grootte van een brandcompartiment niet groter is dan 1.000 m². Het in de oude situatie toegepaste artikel 1.3 'Gelijkwaardigheidsbepaling' is niet meer van toepassing omdat de winkelfunctie nu is opgedeeld in brandcompartimenten.

Beoogd veiligheidsniveau

Wij kunnen ons conformeren met het standpunt dat het door bevoegd gezag geëiste veiligheidsniveau wordt gebaseerd op het rechtens verkregen niveau, te weten 30 minuten brandwerende scheiding. Conform het Bouwbesluit 2012, artikel 1.12 geldt bij een verbouwsituatie namelijk het volgende uitgangspunt: in lid 1 wordt duidelijk gesteld dat de hoofdstukken 2 t/m 5 van het Bouwbesluit van toepassing zijn bij het gedeeltelijk

WBDBO winkelruimte na verwijderen sprinkler

Advies 1704

vernieuwen of veranderen van een bouwwerk, tenzij daarin anders aangegeven. Lid 2, waar gesproken wordt over gedeeltelijk vernieuwen of veranderen van installaties, spreekt over toepassing van het rechtens verkregen niveau en heeft enkel betrekking op hoofdstuk 6 van het Bouwbesluit. Artikel 2.85 (Verbouw) van het Bouwbesluit stelt dat de weerstand tegen branddoor- en brandoverslag ten minste 30 minuten moet zijn.

Indien uitgegaan wordt van nieuwbouweisen, artikel 2.84, stelt het Bouwbesluit dat de weerstand tegen branddoor- en brandoverslag tenminste 60 minuten dient te zijn. Artikel 2.84 lid 4, stelt dat in afwijking van het eerste lid, indien er geen gebruiksgebied hoger gelegen is dan 5 meter, de weerstand tegen branddoor- en brandoverslag 30 minuten kan bedragen. Op basis van het rechtens verkregen niveau waarbinnen de voormalige partiële sprinklerinstallatie aanwezig was geldt eveneens een eis van 30 minuten WBDBO scheiding tussen gesprinklerd en niet-gesprinklerd compartiment.

Op grond hiervan wordt aan elke vereiste aangaande brandwerendheid volgens het rechtens verkregen niveau, verbouw en nieuwbouw voldaan. Deze voornoemde uitgangspunten gelden ook aangaande de brandoverslag naar onder andere de tegenoverliggende winkelruimte en andere winkelunits. Het in de oude situatie toegepaste artikel 1.3 'Gelijkwaardigheidsbepaling' is niet meer van toepassing omdat de winkelfunctie nu is opgedeeld in brandcompartimenten van elk 60 minuten. Dit uitvoeringsniveau is daarmee gelegen boven de eisen van het nieuwbouwniveau.

De betreffende bovengelegen woningen zijn niet boven het betreffende brandcompartiment gelegen (zijn niet boven de winkelfunctie gelegen). Er is zodoende te allen tijde een brandscheiding van minimaal 30 minuten aanwezig.

Conclusie

Op basis van voornoemde constatering dient te worden geconcludeerd dat een 30 minuten WBDBO-scheiding voldoet aan het benodigde minimale en maximale niveau. Derhalve zal, mede op basis van de uitgevoerde brandoverslagberekening, een gewijzigde omgevingsvergunning worden aangevraagd om de 30 minuten brandscheiding te legaliseren. Hierdoor voldoet de supermarkt geheel aan de vereiste brandwerendheid.

Standpunt bevoegd gezag

Vereist veiligheidsniveau

Het bevoegd gezag is van mening dat er een WBDBO-eis van 60 minuten voor deze glazen pui vereist is, om de volgende redenen:

- Het rechtens verkregen niveau (1992) is op basis van gelijkwaardigheid voor deze specifieke gevel 60 minuten WBDBO. Onder de gelijkwaardigheid, vallen dus ook de tegenoverliggende winkels zoals uit het UPD is te herleiden.
- Andere overige interne brandscheidingen zijn ook uitgevoerd met een WBDBO van 60 minuten.
- De tegenoverliggende winkels (glazen puien) bezitten geen brandwerendheid (conform vergunning/onderdeel gelijkwaardigheid). Dus de brandwerendheidseis geldt specifiek voor de glazen pui van de supermarkt.
- Op grond van het verbouwartikel zijn de artikelen 2.82 t/m 2.84 van toepassing, waarbij het rechtens verkregen niveau niet wordt onderschreden en of hoger mag zijn dan nieuwbouw. Het rechtens verkregen niveau is hier 60 minuten.

WBDBO winkelruut na verwijderen sprinkler

Advies 1704

- Reductie naar 30 minuten is op basis van 2.84 lid 4 niet van toepassing, omdat in het gebouw meerdere vloeren aanwezig zijn welke hoger zijn dan 5 meter.
- Het gehele complex, garage, winkels en bovenliggende woningen moeten volgens het Bouwbesluit gezien worden als één gebouw.
- De eis voor een brandwerendheid van tenminste 60 minuten volgt uit zowel de vergunning van 14 december 1999 als uit de omgevingsvergunning van 28 mei 2015.

Conclusie over te hanteren veiligheidsniveau

De brandwerendheid moet worden bepaald vanuit de supermarkt naar de aangrenzende tegenoverliggende winkels met als uitgangspunt een WBDBO van 60 minuten. Een berekening volgens de NEN 6068 kan aangeven over welke lengte de gevel brandwerend uitgevoerd moet worden. De aanvraag omgevingsvergunning betreft alleen de verbouw van de supermarkt en niet de andere tegenoverliggende winkels.

Brandoverslagberekening

De brandoverslagberekening is (opnieuw) niet juist aangeleverd. De volgende uitgangspunten zijn niet juist ingevuld:

- Voor de WBDBO is geen 60 minuten gehanteerd maar 30 minuten (pagina 2, Pintegraalberekening).
- De verkeerde brandruimte is gehanteerd in de Pintegraalberekening. Er is gerekend met het brandcompartiment waar de grootste afstand aanwezig is tussen 2 brandcompartimenten.

Conclusie brandoverslagberekening

Er moet gerekend worden met het brandcompartiment waar de afstand het kleinst is en er moet gerekend worden met een WBDBO van 60 minuten. Dit op basis van het rechte verkregen niveau en doordat de tegenoverliggende gevels niet over een WBDBO beschikken (zie ook uitgangspuntendocument van de sprinklerinstallatie). Als blijkt dat hier brandoverslag mogelijk is, zal ook het andere brandcompartiment op dezelfde wijze (WBDBO 60 minuten) moeten worden berekend.

4 / 7

■ Uitgangspunten

Het advies is gebaseerd op de volgende documenten:

1. Adviesaanvraag van 21 december 2017;
2. Kadastrale tekening gebouwcomplex van 29 september 2016;
3. Plattegrond 'Bouwaanvraag 06-4' voor verbouwing supermarkt, door ontwerper, van 7 mei 2015
4. Brief met nadere toelichting, incl. brandoverslagberekening, door brandveiligheidsadviseur, van 11 januari 2017;
5. Goedgekeurde archieftekening begane grond bij verleende bouwvergunning, van 3 december 1999;
6. Oorspronkelijk PvE Sprinklerinstallatie door toenmalige brandveiligheidsadviseur, van 1 mei 2001;
7. Besluit bevoegd gezag op omgevingsvergunningaanvraag verbouwing, van 28 mei 2015;
8. Advies brandweer op omgevingsvergunningaanvraag, van 21 mei 2015;
9. Aanvullende toelichting per mail door bevoegd gezag, van 19 januari 2017;
10. 2^e aanvullende toelichting per mail door bevoegd gezag n.a.v. aanvullende zienswijze brandveiligheidsadviseur, van 23 januari 2017;

WBDBO winkelruut na verwijderen sprinkler

Advies 1704

Overige aangeleverde documenten boden naar de mening van de adviescommissie te weinig relevante informatie ten aanzien van de gestelde adviesvraag en zijn daarom niet nader beschouwd.

■ Inhoudelijke beschouwing adviesvraag

De adviescommissie heeft bij de behandeling van de adviesvraag het volgende overwogen:

Instandhouden gelijkwaardige oplossing

- De oorspronkelijke gelijkwaardige oplossing is met sprinkler vergund.
- Een vergunde gelijkwaardige oplossing dient, conform artikel 1.3 tweede lid van het Bouwbesluit 2012, in stand te worden gehouden.
- Besloten is om te verbouwen, de geaccepteerde gelijkwaardige oplossing te laten vervallen en rechtstreeks te gaan voldoen aan de prestatie-eisen voor een winkelfunctie met een brandcompartiment kleiner dan 1.000 m².

Rechtens verkregen niveau

- Op basis van Bouwbesluitartikel 2.85 geldt voor de ligging en de omvang van de brandcompartimenten en voor de WBDBO tussen de brandcompartimenten bij verbouw het rechtens verkregen niveau, met voor de WBDBO een minimum van 30 minuten.
- Voorafgaand aan de verbouw was de WBDBO vanuit de supermarkt naar de andere brandcompartimenten ten minste 60 minuten.
- Het rechtens verkregen niveau is nooit hoger dan het nieuwbouwniveau, ook al bood de gelijkwaardige oplossing een nog hoger veiligheidsniveau.
- Het Bouwbesluitartikel 2.84 eerste lid, vereist voor nieuwbouw 60 minuten WBDBO tussen brandcompartimenten. Het vierde lid van dat artikel stelt dat 30 minuten voldoet indien beide brandcompartimenten op hetzelfde perceel liggen en in het gebouw geen vloer van een gebruiksgebied hoger ligt dan 5 m boven het meetniveau.
- Welke brandcompartimenten in deze casus tot hetzelfde gebouw behoren en welke tot een ander gebouw is rekbaar. De adviescommissie is van mening dat het verlagen van de WBDBO-eis niet gehanteerd moet worden indien de verschillende gebouwen of gebouwdelen qua brandveiligheid in een of beide richtingen in belangrijke mate van elkaar afhankelijk zijn. Aangezien de woningen gedeeltelijk gelegen zijn boven de winkel en de enige vluchtroute van de woningen voert langs het dak van de winkel, is in deze casus van een dergelijke afhankelijkheid sprake.
- Het nieuwbouwniveau en dus ook het rechtens verkregen niveau voor de WBDBO vanuit de supermarkt naar de andere brandcompartimenten is daarom 60 minuten.

5 / 7

WBDBO winkelruit na verwijderen sprinkler

Advies 1704

Aantonen veiligheidsniveau

- De ligging en de omvang van de brandcompartimenten voldoen aan nieuwbouwniveau en daarmee ook aan het rechtens verkregen niveau.
- De 60 minuten WBDBO van de winkel naar de woningen en naar de winkels aan de overzijde van de passage moeten nog worden onderbouwd:
 - Naar woningen: De woningen hebben geen brandwerende gevels. Brandoverslag vanuit de gevel van de winkel naar de woningen is niet realistisch, maar vanuit het dak van de winkel mogelijk wel. De aanwezigheid van 60 minuten WBDBO naar de woningen is niet door belanghebbende onderbouwd, maar kan mogelijk worden onderbouwd met een brandwerendheid van het dak.
 - Naar winkels: De winkels hebben geen brandwerende gevels. De WBDBO van 60 minuten naar andere winkels kan worden bereikt door brandwerendheid in de gevel of door afstand. Het bereiken van de WBDBO door afstand kan alleen aannemelijk worden gemaakt met een brandoverslagberekening. Hierin dienen ook de betonnen luifel en de overdekte passage te worden meegenomen. Bovendien dient de brandoverslagberekening te worden beschouwd tussen het dichtstbijzijnde brandcompartiment van de supermarkt en de tegenoverliggende winkel. De door belanghebbende geleverde berekening voldoet hier niet aan.

De adviescommissie geeft de volgende overweging(en) mee ten aanzien van de door betrokken partijen beargumenteerde standpunten:

- Volgens de oorspronkelijke vergunning is een WBDBO ≥ 60 minuten tussen de supermarkt en de tegenoverliggende winkel gerealiseerd door middel van een gevelsprinkler langs de winkelruit van de supermarkt. In de tegenoverliggende winkel zijn geen brandwerende maatregelen getroffen om ook een WBDBO ≥ 60 minuten te realiseren in de omgekeerde richting. De adviescommissie heeft de indruk dat hier geen 60 minuten WBDBO aanwezig is en mogelijk zelfs geen 30 minuten, gezien de korte afstand en de aanwezigheid van de overdekte passage.

6 / 7

■ Advies

Gelet op het voorgaande adviseert de commissie met betrekking tot de toepassing van de bouwvoorschriften voor deze casus / in dit geval:

Welke specifieke brandwerendheid WBDBO is hier voor de glazen winkelpui van de supermarkt van toepassing op basis van verbouw / rechtens verkregen niveau?

- Op basis van de verbouweisen is een WBDBO vereist van 60 minuten van de supermarkt naar de winkels aan de overzijde van de passage. Deze WBDBO kan worden bereikt door brandwerendheid in de gevel of door afstand.

WBDBO winkelruit na verwijderen sprinkler

Advies 1704

Overigens merkt de commissie voor deze casus / dit geval nog op:

- De WBDBO van 60 minuten, tussen de supermarkt en de winkels aan de overzijde van de passage, is onvoldoende onderbouwd. De beschouwde situatie ligt namelijk buiten het toepassingsgebied van de gebruikte NEN 6068 en niet alle relevante brandoverslagtrajecten zijn beschouwd.
- Het verwijderen van de sprinklerinstallatie kan ook invloed hebben op andere brandveiligheidsaspecten, zoals de brandwerendheid op bezwijken van de draagconstructie van de woningen. Deze aspecten vallen buiten de vraagstelling, maar zijn van belang voor het voldoen aan de wettelijke eisen.

